

ANN

2020. Kruispunten in een leven: mijn man overlijdt in Tunesië en thuis wordt het leven voor mama steeds moeilijker door dementie. In Tunesië ben ik alleen met uithuis-werkende kinderen en in Oostende moet men beslissen of mama thuisblijft of naar een rusthuis verhuist. Ik beslis: ik neemt loopbaanonderbreking en trekt in bij mama in het kangoeroehuis van broer Stefaan. Er is natuurlijk Covid waardoor de levenskwaliteit van mama achteruitgaat. Dat en seniele dementie van het alzheimer type heeft een impact op de leefomgeving.

Zo'n keuze is zwaar. Je verschuift je emoties van een overleden man naar een prioriteit voor de eigen moeder in een ander land. Emotioneel moeilijk, maar ook in de administratie is dat niet evident. Ondertussen en mede door Corona is er een duidelijke achteruitgang in het geestelijk welzijn van mama. Ze was een zeer zelfstandige vrouw. Dat is ze niet meer. Ze doet alsof ze alles onder controle heeft, maar we moeten haar constant bijsturen. Na een jaar heb ik dat wel door. Je zegt niet zomaar tegen haar dat ze iets verkeerd doet. Soms aanvaardt ze dat, soms niet en wordt ze totaal onverwacht zeer kwaad. Een keertje bij het wassen. Neen, zei ze, niet één keer in de week in bad maar zoals vroeger één keer in de maand. Is het de moeite om daarover ruzie te maken?

Je moet strategieën ontwikkelen. Ik heb een opleiding verpleegster. Dat helpt bij het afstand nemen of emoties kaderen. Soms is ze nog helder, maar in twee jaar is dat sterk verminderd. Vriendinnen die op bezoek komen, schrikken omdat ze in een korte tijd zo veranderd is. Als er iemand van de familie binnenkomt, herkent ze die wel maar weet ze niet meteen wie het is. Ook de tijden haalt ze door elkaar. Soms is ze helder en positief. Dat is au fond haar aard. Zo is ze: goedgezind en (soms overdreven) dankbaar.

Je moet ook toegevingen doen. Nu loopt ze al twee weken met dezelfde kousen. Haar verhalen gaan meer en meer terug naar de oorlogsperiode die ze meemaakte als jongste van 7 kinderen. Die verhalen kloppen, al geraken twee souvenirs wel vermengd. Anderzijds weet ze amper nog waar ze 5 jaar geleden woonde. Noem het vervormde herinneringen. Ze functioneert nog in het publieke leven. Een neef van vader heeft haar uitgenodigd in een restaurant. Ze heeft zich 'normaal' kunnen gedragen. Je ziet niet dat er dementie is, alleen praat ze soms naast de kwestie.

Ze gaat nog met de fiets naar de dagopvang in het woonzorgcentra PONTON. Ze komt goedgezind terug. Ze beseft dat het goed is voor haar. Dan komt ze thuis en poets ze de gang voor de tweede keer. En een derde keer. Het kortetermijngeheugen. Ze scrabbelt zeer graag en ze doet het heel precies. 10 keer proberen om één juist woord te vormen. Maar op donderdag weet ze dat ze naar de markt moet. Foto's zijn belangrijk. Dat zie je duidelijk in de rusthuizen waar oude prenten vaak de enige link in de tijd zijn.

Dementie speelt mee in mijn leven. Door de linken naar vroeger die je onderweg ontmoet. Ik heb een grote liefde naar haar toe. Dat is niet evident. Jezelf wegcijferen voor een ander. Mijn sociaal leven is in de knoei. Ik heb twee kinderen die werken en leven in Tunesië. Weet je: daar is het gewoon dat de familie voor de ouderen zorgt. Hier zijn we dat verloren. Aan de andere kant is er de onder-bemanning in de rusthuizen. En als de oudere mens de jongere niet meer herkent, dan is het onjuist van de jongere om hen niet meer te bezoeken. Wij moeten hen een voorbeeld geven. André Baert